

eller for enkelte Domstole; men tager man vor civile Retspleje i Almindelighed, saa er den — jeg gentager det — forfrækkelig langsom. Jeg tager ikke i Betænkning at sige, at den er utilbørlig langsom; ja, jeg gaar saa vidt at sige, at det i mange Tilfælde er en Skandale, saa langsomt det gaar med den civile Retspleje. Det er meget irriterende at se, hvorledes selv temmelig simple Sager kunne hales ud i Narvis, inden der kommer Afslutning derpaa. Hvorfor varer det saa længe? Grunden er hovedsagelig den, at det gaar saa uendelig langsomt med Udveksling af Indlæg. Man vil — antager jeg — forbauses ved at høre, at det jævnlig er Tilfældet, at der gaar halve Nar, ja længere Tid med Beskling af Indlæg, og at der gaar over et halvt Nar, inden Modparten kan drive det saa vidt, at han svarer paa Indlægget, som fra den anden Side er indkommet. Man faar Udsættelse og Udsættelse af forskellige Grunde, for at søge nye Oplysninger, paa Grund af Sagens Vidtløftighed o. s. v. Naar saa efter $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ Nar Indlægget fremkommer, er det meget tyndt med de nye Oplysninger, der fremkomme, og det viser sig, at Sagen ikke er vidtløftig, men snarere det modsatte. Men dobbelt irriterende er det, naar det viser sig — det er sket hyppigt, og jeg paaberaaber mig mange Nars praktisk Erfaring paa det Gebet — at man kæbles om formelle Bagateller. Jeg vil ikke tale om, hvor lidet tilfredsstillende det er, naar der saa falder en Dom efter flere Nars processuelle Forhandling, som gaar ud paa at afvise Sagen paa Grund af saadanne smaa formelle Mangler. Alt, hvad der kan gøres for i den Henseende at forbedre den civile Retspleje eller for at affkære al Slags Skarpsindighed for ikke at sige Spidsfindighed fra Sagførernes og lad mig ogsaa sige fra Dommernes Side, til hvvende og sidst, det skulde man dog kunne blive enig om at foretage. Men noget af det, som meget ofte giver Anledning til Formalitetsprocedure, Snakken frem og tilbage o. s. v., er netop Stridighederne om, hvorvidt Forligsløvgivningen er iagttaget eller ikke, og derfor bør det have Folketingets Sympati i fuld Maade, at dette Lovforslag i flere Paragraffer gaar ud paa at affkære Formalitetsindsigelse, som hente deres Grund deri, at man ikke til fulde har prøvet Forlig. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder, thi det vilde maaske næppe have Interesse, men jeg ønsker kun at slaa det fast, at det er fra dette Synspunkt, at Folketinget skal se det foreliggende Lovforslag, og det er dette, det skal holde sig for Øje under Sagens senere Behandling. Man kunde derimod spørge, om det skulde være

rigtigt, uden videre at affkære Forligsmæglingen i alle Kontinuationsføgsmaal; det er et Punkt, som blev berørt; men vist er det, at der er mange Kontrasføgsmaal og Kontinuationsføgsmaal, som ikke bringe andre Sager ind for Retten, end der oprindeligt har været. Det er ofte, at Kontinuationsføgsmaal finder Sted, for at afhjælpe en eller anden lille Formfejl ved Stævningen. Det er meget ofte, ja som oftest Tilfældet, at Kontrasager anlægges ikke for at bringe et nyt Mellemværende ind for Retten, men for at støtte en Paastand, der gaar i modsat Retning af den af den oprindelige Sagløger nedlagte Paastand. I saadanne Tilfælde tror jeg, man maa erkende, at det er urimeligt Tidsspilde, at Sagen paa ny skal underkastes Forligsprøve, naar alt det, der kommer ud af Forligsmæglingen, kun er det samme, som der tidligere kom. Det bliver kun at tørste Langhalm. Noget lignende kan siges med Hensyn til § 4. Det er fornemmelig den, som, det forekommer mig virkelig, gaar ud paa noget, der fortjener Paaskønnelse, nemlig, at Uoverensstemmelser mellem Forligsklagen og Stævningen, Paastandene eller i øvrigt den under Sagen brugte Procedure ikke skulle føre til Afvisning. I en nær Sammenhæng dermed staar ogsaa § 6, at man ikke skal afvise, naar der findes at være Mangler til Stede, som kunne afhjælpes. Hvorfor skal man dog opretholde dette, at naar en Sag har været Genstand for Behandling, maaske i flere Nar, og Domstolene finde, at der er en Mangel til Stede, da skal alt være spildt, Sagen afvises og begyndes forfra, naar man kan hjælpe sig paa en saa simpel Maade som den at henvise til Forligsprøve, hvad man mener, ikke har været tilbørlig Genstand for Forligsmægling. Jeg har den Tro, at naar der udkommer en Lov som denne med de Bestemmelser, som foreslaas i § 4 og § 6 med eller uden Redaktionsændringer — det skal jeg ikke komme ind paa, vil det blive meget sjældent, at der vil blive Anledning for vedkommende Domstol til at benytte § 6 til at vise Sagen tilbage til hverligere Forligsprøve. Disse Ting anser jeg for væsentlige ved dette Lovforslag. Der er andre Ting, hvorom Meningerne kunne være delte, men jeg skal ikke komme dybere ind herpaa. Jeg skal kun sige, at jeg anser det for heldigt og vilde anse det for rigtigt, at ogsaa Sager, der anlægges efter Øvrighedens Foranstaltning, komme ind under Forligsmæglingen. Jeg har aldrig rigtig kunnet forstå, hvorfor en Sag, hvori den offentlige Mynlighed er den ene Part, skal gaa umiddelbart til Domstolene, hvorfor man ikke ogsaa